

Велике значення має участь студентів-гуртківців у всеукраїнських наукових конференціях. Це дає можливість не тільки обміну науковою інформацією серед студентів різних вузів, але й ознайомлення з науковими ідеями і досягненнями провідних учених України та інших країн.

РОЛЬ СПІЛКУВАННЯ ВИКЛАДАЧА І СТУДЕНТА В МЕДИЧНОМУ ВУЗІ

***А.М.Громова, В.К.Ліхачов, Т.Ю.Ляховська,
Л.М.Добровольська, Н.І.Мітюніна***

Українська медична стоматологічна академія, м. Полтава

Оскільки навчання є двостороннім процесом, підвищення його ефективності досягається лише за умови, що висока змістовність і методична майстерність викладацької роботи поєднується з активною діяльністю самих студентів. Навряд чи потрібно доводити, яку величезну роль у вузі відіграє викладач. По суті, він визначає зміст навчання, організує, стимулює самостійну роботу студентів, підтримує емоційний тонус учення, розвиває наукову допитливість. Немале значення має також виховний вплив його особистості на ідейно-політичне та морально-естетичне формування студентів. Тому так високо цінується у вузівському середовищі наукова ерудиція педагога, його етична культура, методичне вміння і творчість.[1]

Проте, незважаючи на зусилля викладача, успішність студентів інколи залишається низькою. Причин цього багато. Це і досить низька навчальна дисципліна студентів, унаслідок чого не завжди старанно виконуються навчальні завдання, низький статус професійної і наукової підготовки в середовищі студентів. Однак часто головною причиною низької успішності є невміння багатьох студентів навчатися, незнання закономірностей пізнавальної діяльності і слабе володіння технологією навчальної роботи. В умовах, коли світ переживає період розвитку високих технологій, традиційний процес навчання потребує суттєвої модернізації: студент повинен навчатися самостійно, адже якість підготовки спеціалістів у вищій школі визначається не тільки обсягом певних знань і навичок, а й здатністю до самоосвіти і творчої діяльності.[2]

Як би гарно студент не засвоював знання за конспектом лекцій і підручником, як би не вникав у них, готуючись до практичних і семінарських занять, цього недостатньо, щоб досконало оволодіти наукою за своєї спеціальності. Тому спілкування викладача і студента відіграє значну роль у процесі навчання в медичному вузі: це, з одного боку, виступає як засіб, коли мова йде про встановлення професійного контакту зі студентами, і як мета, коли формуються способи взаємодії з хворим і один з одним.

Процес навчання у медичному вузі, а особливо на кафедрі акушерства і гінекології, має свою специфіку. Враховуючи, що об'єктом вивчення є хвора чи вагітна жінка, яка присутня і на заняттях, то система взаємодії з суб'єктно-суб'єктної (викладач-студент), через яку відбувається навчання, перетворюється в суб'єкт-суб'єктно-суб'єктну (викладач-хвора-студент). [3]

Збір анамнезу, об'єктивне обстеження вагітних чи гінекологічних хворих пов'язані з'ясуванням інтимної сфери життя жінки, що важливо для правильного встановлення діагнозу, вибору оптимального методу лікування. Тому, в першу чергу, спілкування викладача і студента потрібно розглядати як навчальне спілкування, в межах якого відбувається формування і становлення професійних навичок та вмінь. У процесі навчання студент постійно зіставляє свої дії з діями викладача. Це порівняння можна розглядати як передачу знань, умінь, навичок, необхідних для успішного виконання предметної діяльності. У структуру навчального спілкування входить також, з одного боку, розвиток у майбутнього лікаря вміння ставити себе на місце іншої людини, відчувати її біль і радість позбавлення від нього, а також глибокого інтересу до людини і постійна готовність приходити на допомогу, але, з другого боку, повинне розвиватися відчуження від страждань хворої, щоб реально оцінити її стан і надати необхідну допомогу.

У викладанні курсу акушерства і гінекології має місце ряд особливостей. Вони полягають у тому, що на кафедрі відбувається формування первинних навичок і вмінь опанування основними методами обстеження вагітних, роділь, породіль, гінекологічних хворих (пропедевтика, факультетський курс). Крім цього, на кафедрі формуються елементи клінічного мислення. На основі знання форм патології в акушерстві і гінекології студенти вчать встановлювати діагноз, проводити диференціальну діагностику, надавати необхідну акушерську допомогу (на фантомі, роділлі, породіллі), невідкладну допомогу гінекологічним хворим (госпітальний курс). Проводиться підготовка лікаря-спеціаліста шляхом інтернатури та магістратури (післядипломна освіта).

І хоча сучасна педагогічна наука відрізняється динамізмом підходів до викладання, взаємозв'язок викладача і студента продовжує залишатися запорукою якості навчання, перед викладачами кафедри стоять завдання: засвоїти сучасний широкий науковий інформаційний матеріал та ввести його в навчальну програму; дати можливість студентам провести збір матеріалу, проаналізувати отриману інформацію і на її основі призначити та провести необхідне лікування з використанням сучасних технологій. Форми і методи такої роботи різні залежно від теми заняття і конкретних форм навчального процесу. Один із них – метод дискусій, який проводиться шляхом обміну думками між студентами за проблемними питаннями теми заняття. Викладач повинен під-

готувати цю дискусію, керувати нею, залучати якомога більше студентів до обговорення. Можна застосовувати метод "ділової гри" – розграти в ролях, типову або нетипову акушерську чи гінекологічну ситуацію. Оцінюючи дії студентів, активно співпрацюючи з ними, викладач може добитися зацікавленості студентів, підвищення їхньої творчої і пізнавальної активності, що сприяє кращому засвоєнню матеріалу.

Співпраця викладача і студента може відбуватися і в позаучбовий час, під час чергувань є можливість оволодіти практичними навичками. Студенти можуть оцінити викладача не лише як педагога, а як спеціаліста, науковця, його ставлення до хворої жінки. Таке спілкування підвищує рейтинг викладача, викликає інтерес до предмета.

Студентам, які краще засвоюють матеріал, викладач дає теми для науково-дослідних робіт. Результатами цих досліджень студенти діляться на підсумкових практичних заняттях, доповідають на засіданнях студентського наукового гуртка. Залучення студентів до науково-дослідної роботи є методом збудження творчої активності студентів, сприяє підвищенню можливостей навчання.

Таким чином, спілкування викладача і студента, яке має навчальну мету, сприяє глибокому опануванню теоретичними і практичними знаннями, навичками і вміннями, що зрештою результати приводить до підвищення якості освіти в умовах реформування вищої школи.

ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК ЛІКАРЯ-ІНТЕРНА І ВИКЛАДАЧА ПІД ЧАС ПІДГОТОВКИ ЛІКАРЯ-СПЕЦІАЛІСТА АКУШЕРА-ГІНЕКОЛОГА

***А.М.Громова, Л.М.Добровольська, В.К.Ліхачов,
Н.І.Мітюніна, Т.Ю.Ляховська***

Українська медична стоматологічна академія, м. Полтава

Одним із найважливіших розділів роботи кафедри акушерства і гінекології є післядипломна підготовка молодих спеціалістів через інтернатуру і магістратуру.

У виборі студентів свого майбутнього фаху значну роль відіграє здатність викладача зацікавити студента предметом, що викладається. Для цього необхідний високий рівень теоретичної і практичної підготовки викладацького складу кафедри, а також наявність особистих властивостей передавати набуті знання і вміння молодому поколінню. Відбір студентів до інтернатури та магістратури починається з перших днів навчання на кафедрі. При цьому значна увага приділяється додатковим заняттям студентів: нічним чергуванням, участі в різноманітних формах навчально-дослідної роботи, роботі наукового студентського товариства, підготовці доповідей для навчально-практичних конференцій.